Ἔτος ΙΑ' Περίοδος Β' — Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ὀκτωβρίου Πέμπτη 1910 — Ἀριθ. 530

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δραχ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ . . . Δραχ χρυσαῖ 15

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἑκάστου μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀφορῶσα εἰς τὸ φύλλον ἀπευθύνεται
Πρὸς τὸν κ. Ἰ. Λαμπρίδην δικηγόρον
Ὁδὸς Σόλωνος 36

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (*Τί κατώρθωσε μέχρι τοῦδε ὁ Βενιζέλος*). — Ἡ ἐν Κρήτῃ ἐκπαίδευσις κατὰ τὸ 1910. — Ἀγγέλματα καὶ θρῦλοι. — Ἡ πρώτη εἰς τὴν βουλὴν ἐμφάνισις τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου. — Ἡ πολιτικὴ κρίσις. — Τὰ ἐν Ἑλλάδι.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1910.

Ἂν ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός, ἡ ἐναρκτήριος τοῦ ἐν Ἑλλάδι πολιτικοῦ βίου τοῦ Βενιζέλου διαγωγὴ ἀποτελεῖ εὐπρόσδεκτον οἰωνόν, ὅτι καὶ τὸ τέρμα αἴσιον θὰ εἶναι τοῦ ἀρξαμένου τῆς ἀνορθώσεως ἔργου.

Εἶναι σύμπτωσις ἀξιοσπούδαστος, ἐγκυμονοῦσα σημαντικὰ ἀποτελέσματα, καταμαρτυροῦσα τὴν ἀδιάγνωστον παρέμβασιν τῆς θείας προνοίας, ὅτι ἡ ἰσχυρότατα κλονισθεῖσα ψυχὴ τοῦ ἔθνους ἐκ τοσούτων ἀποτυχιῶν καὶ ταπεινώσεων καὶ ἀφυπνισθεῖσα ἀπὸ τοῦ ληθάργου τῆς δουλικῆς εἰδωλολατρείας, εὗρε καθ' ἃ τό γε νῦν ἔχον φαίνεται, ἑρμηνευτὴν τολμηρὸν ἅμα καὶ κύριον, ἀντιπρόσωπον θαρραλέον καὶ συνετὸν ῥυθμιστὴν τῶν δικαιωμάτων καὶ πόθων της, τὸν Βενιζέλον.

Ὁ πρὸ μηνῶν μηδὲ ψηφοφόρος ὢν κἂν εὑρέθη τὴν ἐπιοῦσαν τῶν ἐκλογῶν τῆς 8ης Αὐγούστου τῶν ἐκλεκτῶν ὁ ἐκλεκτὸς τῆς πρωτευούσης τοῦ βασιλείου καὶ μετὰ ἕνα μῆνα μόλις πεντηκοντὰς ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους ἀνακηρύσσει αὐτὸν ἀρχηγόν. Περὶ τὴν πεντηκοντάδα ταύτην συσπειροῦται ὁσημέραι ἡ ἐξεγερθεῖσα κοινὴ γνώμη ἡ μέχρι τοῦδε ἀκαθοδήγητος, ἡ ἠναγκασμένη μεταξὺ δύο ἁμαρτωλῶν ἢ καὶ τριῶν νὰ ἀμνηστεύῃ τὰ παρελθόντα ἁμαρτήματα τοῦ ἑνός, ὅπως καταρρίψῃ τὸν νωπότερον κακουργήσαντα, ἀνίκανος νὰ ἀνεύρῃ τὴν σωτηρίαν της, σπαρασσομένη μεταξὺ δεινοτάτων πραγματικῶν κινδύνων φόβων καὶ ἀορίστων ἐλπίδων, ἀναζητοῦντα ἀπαν ταχοῦ καὶ οὐδαμοῦ εὑρίσκοντα τὸν σωτῆρα ἕτοιμος νὰ ῥιφθῇ καὶ πάλιν μετὰ τὴν κολοσσιαίαν ἀποτυχίαν τοῦ στρατιωτικοῦ συνδέσμου εἰς τὴν κομματικὴν ὑποδούλωσιν, ἀποχαύνωσιν, ἀποκτήνωσιν.

Τὴν τοιαύτην ἄνευ ὁδηγοῦ παραπλάνησιν τῆς κοινῆς γνώμης οὐδεὶς τῶν παλαιῶν ἢ νέων πολιτευτῶν τῆς Ἑλλάδος εἶδεν ἢ διέγνωσεν. Διότι τὰ κόμματα ἐν Ἑλλάδι ἀπετέλεσαν σχολὰς μὲ καθωρισμένα δόγματα, μὲ καθιερωμένας ἕξεις, μὲ προδιαγεγραμμένους τύπους, ἐντὸς τῶν ὁποίων κατεπνίγετο πᾶσα πρωτοβουλία καὶ ἐμαραίνετο πᾶσα νεωτερισμοῦ ὁρμή. Συνέβη δὲ εἰς τὰς σχολὰς ταύτας ὅ,τι καὶ εἰς τὰς ἀπηρχαιωμένας παραδόσεις ὧν κάτωθεν λεληθότως παρήχθη νέος βίος, ἐδημιουργήθησαν νέοι αὐτοῦ κανόνες καταδικάζοντες τὰς παραδόσεις ἐκείνας ὡς ἀντικειμένας πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, ὡς ξηρούς, ἀνουσίας καὶ ψευδεῖς τύπους παρακωλύοντας τὴν ἐλευθέραν κίνησιν τοῦ ἔθνους.

Οὕτω παραπλανωμένη ἡ ψυχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους συνήντησε τὸν Βενιζέλον καὶ διέγνωσεν οὗτος τί ζητεῖ ἡ πλανόδιος ἱκέτις καὶ ἠσθάνθη αὕτη, ὅτι εὗρεν ὅ,τι ζητεῖ.

Εἶναι ἐντελῶς τυφλοὶ ὅσοι δὲν βλέπουσι τὴν μοιραίαν ταύτην καὶ ἐπιβλητικωτάτην συνάντησιν· εἶναι ἀσύνετοι ὅσοι προσπαθοῦσι νὰ χωρίσωσι τοὺς συνταυτισθέντας ἐν τῇμιᾷ γνώμῃ περὶ τῆς τηρητέας πορείας, νὰ ἐκμηδενίσωσι τὰς φιλοδοξίας τοῦ ἑνὸς καὶ τοὺς πόθους τῆς ἄλλης πρὶν ἢ αὐτὰ τὰ πράγματα ἀνατρέψωσι τὰς φιλοδοξίας δι' ἀποτυχιῶν ἢ διὰ συμφορῶν καὶ ἀτυχημάτων τοὺς πόθους, νῦν μάλιστα, ὅτε ὁ Βενιζέλος δεικνύεται ὑπὲρ πᾶσαν ἐλπίδα δεξιὸς καὶ θαρραλέος καὶ ἐπιτηδειότατος ἀναβάτης τοῦ ἀτιθάσου καὶ ὁρμητικοῦ τούτου ἵππου, ὅστις καλεῖται δῆμος.

Τὸ θαυμαστὸν κατόρθωμα τοῦ Βενιζέλου συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι ἐγένετο κυρίαρχος τῶν ἐλπίδων τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὅτι οἱ λόγοι του καὶ αἱ πράξεις του ἑρμηνεύονται ὡς λόγοι καὶ πράξεις ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους καὶ πρὸ τῆς παντοδυνάμου ταύτης ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ τὰ κοινοβουλευτικὰ τεχνάσματα ἀποβαίνουσι πλάσματα ψευδῆ ἀλλοιοῦντα ὅ,τι θέλει καὶ ὅ,τι ἐπιτάσσει τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος.

Ἕως τώρα ὁ Βενιζέλος κατώρθωσε νὰ θέλῃ καὶ νὰ ζητῇ ὅ,τι βούλεται ὁ λαὸς καὶ πρώτην ἴσως φοράν, ἐξ ὅτου εἰσήχθη τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα εἰς τὴν Ἑλλάδα, εὑρέθη ἄνθρωπος ἐντόσον ἀπεριστρόφῳ γλώσσῃ νὰ ἀρνηθῇ εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε τιμαριούχους τὸ δικαίωμα νὰ κυβερνήσωσι τοῦ λοιποῦ τὸν λαὸν τοῦτον, οὗ ἐποδοπάτησαν τὴν ἐλευθερίαν, κατήργησαν τὴν ἰσότητα, ἐσφετερίσθησαν ἢ ἐσπατάλησαν τὰς οἰκονομίας, ἢ ἐβύθησαν εἰ τὴν ἀναρχίαν καὶ οὗ ἔκθετα ἀφῆκαν εἰς τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἁρπαγὰς τῶν ἐθνῶν πάντων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὰ ἱστορικὰ καὶ ἀναφαίρετα δίκαια καὶ τὴν ἐθνικὴν τιμήν του.

Δὲν εἶναι ἑπομένως βία κατὰ τῶν κομμάτων ἀσκουμένη ἡ ἀπαίτησις τοῦ Βενιζέλου νὰ περιβάλωσιν αὐτὸν διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης των, ἀλλὰ προσπάθειαι τῶν κομμάτων νὰ ἐκφύγωσι καὶ πάλιν τὰς πρὸς τὸ ἔθνος ὑποχρεώσεις των ἡ ἄρνησις τῆς τοιαύτης ψήφου των ἡ τοιαύτη δὲ σύγκρουσις ἔφερε μοιραίως εἰς τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς, ὅπως τὸ ἔθνος ἀναλάβῃ νὰ κυβερνηθῇ δι' ἐκείνων, οἵτινες ὑπόσχονται νὰ ἐπιμεληθῶσιν ὡς ἐντολεῖς πειθήνιοι τῶν συμφερόντων των καὶ ὄχι ἐκεῖνοι, οἵτινες μέχρι τοῦδε περὶ τῶν ἰδίων μόνον ἀπεδείχθησαν, ὅτι ἐφρόντιζον.

Πρώτην ἤδη φορὰν κατορθοῦται νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ βουλευτηρίου ἡ γνησία συνείδησις τοῦ ἔθνους, νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν θῶκον τῆς ὑπάτης ἀρχῆς ἡ βούλησίς του ἀφηνουμένη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς ἐπονειδίστου δημοκοπίας ἐκτὸς καὶ τοῦ βουλευτηρίου καὶ τῶν ὑπουργείων ἄνευ φωνῆς καὶ ἄνευ ἰσχύος κατὰ τῆς ἀναφανδὸν καὶ ἀναισχύντως διεξαγομένης ἀπεμπολήσεως τῶν ἱερωτάτων συμφερόντων του.

Τὸ στοιχεῖον τοῦτο εἰσάγει ὁ Βενιζέλος σήμερον εἰς τὸν πολιτικὸν βίον τῆς Ἑλλάδος, τὸ στοιχεῖον τῆς γνησίας βουλήσεως τοῦ ἔθνους.

Ἀρά γε θὰ ἐξακολουθήσῃ οὕτω πολιτευόμενος; Ἀρά γε ὁ θρίαμβος δὲν θὰ φέρῃ τὴν ὕβριν τὴν τρέφουσαν τύραννον; Δὲν τὸ πιστεύομεν. Τοὐλάχιστον τὸ ἀγνοοῦμεν καὶ ἡ ἑτοιμότης τοῦ πνεύματος, ἡ ἀρτία πολιτικὴ παρασκευή του, ἡ ὀξύνοια καὶ ἡ μεγάλη μέχρι τοῦδε πεῖρά του, αὐτὴ ἡ μεγίστη ἐν Ἑλλάδι ἐπιτυχία του, πάντα ταῦτα πείθουσιν ἡμᾶς, ὅτι ὁ Βενιζέλος δὲν θὰ πέσῃ θῦμα τῆς μέθης τοῦ θριάμβου, ὅτι δὲν θὰ χωρισθῇ καὶ δὲν θὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς θελήσεως τῆς ὑγιαινούσης μερίδος τοῦ ἔθνους, ἥτις παρεσκεύασε τὸν θαυμαστὸν ἀληθῶς θρίαμβόν του καὶ δὲν θὰ λησμονήσῃ, ὅτι ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου ὀλίγα μόνον βήματα ἀπέχει ἡ Ταρπηΐα Πέτρα διὰ πάντα, ὅστις ἤθελε παραγνωρίσει, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐλάτρευσε καὶ ἐμεγάλωσε καὶ παρέδωκε τὰ πάντα εἰς χεῖρας τοῦ κ. Βενιζέλου, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν ἐλευθερίαν του, οὐδὲ τὴν ἐθνικὴν τιμήν του.

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ

Τὰ ἐν Περσίᾳ. Ὁ περίπλοκος τῶν διεθνῶν σχέσεων κόμβος.

Τηλεγραφικῶς ἀνηγγέλθη, ὅτι τουρκικὸς στρατὸς εἰσέβαλεν εἰς τὸ περσικὸν ἔδαφος καὶ ὅτι τὸ γεγονὸς προὐκάλεσε διαμαρτυρίας τῆς Ῥωσίας ἐντόνους καὶ ἀπειλάς, ὅτι θὰ προβῇ εἰς μέτρα ματαιοῦντα τὰς τουρκικὰς ταύτας ὑπερβασίας.

Ἂν τις ἀναλογισθῇ, ὅτι ἡ μεταξὺ Ῥωσίας καὶ Ἀγγλίας κατανομὴ τῶν ἀμοιβαίων σφαιρῶν πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιδράσεως ἐν Περσίᾳ ὑπῆρξεν ὁ κυριώτατος παράγων τῆς συμφιλιώσεως τῶν δύο τούτων ἀντιπάλων ἐν Ἀσίᾳ Δυνάμεων καὶ ὅτι εἰς τὴν κατανομὴν ταύτην μεγίστην δεικνύει ἀπαρέσκειαν ἡ Γερμανία· ἂν σκεφθῇ, ὅτι ἡ ὅλη φιλότουρκος πολιτεία τῆς Γερμανίας, ἧς κυριώτατον ὄργανον ἔταξε τὸν πρόσκοπον τοῦ γερμανισμοῦ, τὴν Αὐστρίαν, ἀποβλέπει εἰς τὴν διὰ τῆς Μεσοποταμίας ἄγουσαν πρὸς τὸν περσικὸν κόλπον λεωφόρον, τότε θὰ δυνηθῇ νὰ εὕρῃ, ὅτι ἐν τῷ περσικῷ κόλπῳ, τῷ προθαλάμῳ τούτῳ τῶν Ἰνδιῶν, κεῖται τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος τῶν σημερινῶν διεθνῶν σχέσεων,

Ἡ Μακεδονία, ἡ Κρήτη, ὅλαι ἐν γένει αἱ ὑπὸ τὴν Τουρκίαν ἑλληνικαὶ χῶραι, πάντα τὰ ἀναφυόμενα ἐν τῇ Ἀνατολῇ ζητήματα ἐκ τῶν φυλετικῶν καὶ πολιτικῶν ἀξιώσεων τῶν οἰκούντων αὐτὴν ὀλιγανθρώπων ἐθνῶν προσλαμβάνουσι σπουδαιότητα μόνον, ἐφ' ὅσον χρησιμεύουσιν ὡς προφάσεις ἀντιζήλων ἀξιώσεων ἢ ὡς ἀφορμαὶ προκλήσεων ἀμοιβαίων τῶν διαγωνιζομένων περὶ κυριαρχίας τοῦ κόσμου Δυνάμεων.

Καὶ ἡ κυριαρχία αὕτη μένει εἰς ἐκεῖνον, ὅστις κατέχει τὰς Ἰνδίας, ὡς ἔμενε παρὰ τοῖς Πέρσαις, ἐφ' ὅσον ἐκράτουν τῶν Ἰνδιῶν, παρὰ τῷ Μεγ. Ἀλεξάνδρῳ, ἐφ' ὅσον οἱ ἡγεμόνες αὐτῶν ἀνεγνώριζον τὴν εἰς αὐτὸν ὑποτέλειαν, ὡς μένει σήμερον ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας. Τὴν κυριαρχίαν ταύτην διεκδικεῖ ἡ Γερμανία μετὰ μείζονος ἔτι λύσσης καὶ τῆς λύσσης ταύτης ἐκδήλωσις εἶναι ἡ κολοσσιαία αὔξησις τοῦ στόλου της ἡ πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ναυτικὰ συμφέροντά της δυσανάλογος καὶ ἡ μέχρι ἀπανθρωπίας ἐξικνουμένη καὶ πρὸς πᾶσαν ἠθικὴν ἀντίθετος φιλότουρκος πολιτεία της.

Ἡ ἀντιζηλεία αὕτη συμπίπτουσα πρὸς τὸν φόβον, ὃν ἐμπνέει εἰς τὰς ἄλλας τῆς Εὐρώπης Μεγάλας Δυνάμεις ἡ στρατιωτικὴ ὑπεροχὴ τῆς Γερμανίας, ἐγέννησε τοὺς δύο μεγάλους πολιτικοὺς τῆς Εὐρώπης συνδυασμούς, ὧν τοῦ μὲν ἡγεῖται ἡ Ἀγγλία, τοῦ δὲ ἡ Γερμανία. Οἱ συνδυασμοὶ εἶναι τοσοῦτον κραταιοί, ἰσοβαροῦνται δὲ τόσον πολὺ αἱ ἀμοιβαῖαι δυνάμεις, ὥστε οὐδέτερος αὐτῶν νὰ τολμᾷ φανερὰς κατὰ τοῦ ἄλλου προκλήσεις καὶ οὐδέτερος αὐτῶν νὰ ἐπιζητῇ τὴν σύγκρουσιν. Ὁ ἀμοιβαῖος φόβος ἐγέννησε πρὸς τὴν λύσιν ἐπικινδύνων ζητημάτων ἢ μᾶλλον πρὸς προσωρινὴν αὐτῶν ἐξοικονόμησιν τὸν ψευδῆ καὶ ἀντιφατικὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν διπλωματικὸν τύπον, τὸν καλούμενον ὁμοφωνίαν τῶν Μεγ. Δυνάμεων, ὑφ' ὃν πλέον ἢ ἅπαξ παρεκάμφθησαν πολιτικοὶ σκόπελοι καὶ παρεβιάσθησαν δίκαια ἀπαράγραπτα καὶ στοιχειώδη τῶν ἀσθενῶν τῆς Ἀνατολῆς λαῶν.

Ἀλλὰ τῶν προσχημάτων ἡ ἰσχὺς δὲν εἶναι αἰωνία. **Τὸ χτένι ἐπλησίασε κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον εἰς τὸν κόμβον** *καὶ αἱ τουρκικαὶ αὐθάδειαι μὴ περιοριζόμεναι εἰς Ἕλληνας καὶ Βουλγάρους θίγουσι νῦν ἀμεσώτερον τὴν φιλοτιμίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ῥωσίας, ὁτὲ μὲν διὰ τῆς ὑποδαυλίσεως τῶν πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὸν πανισλαμισμὸν τάσεων τῶν Αἰγυπτίων, ὁτὲ δέ, ὡς νῦν συμβαίνει, διὰ τῆς παραβιάσεως τῆς ἀκεραιότητος τῆς Περσίας. Τῶν ἠλιθίων ἀγάδων διαθρύπτεται ἡ φιλοτιμία καὶ ἐρεθίζονται οἱ φυλετικοὶ τῶν κατακτήσεων πόθοι διὰ τῆς ἐγγυωμένης ὑπὸ τῆς Γερμανίας ἀκινδύνου περιφρονήσεως τῶν μικρῶν τῆς Ἀνατολῆς λαῶν καὶ τῆς πρὸς τὸ περσικὸν κράτος παρωθήσεως καὶ ὑπὸ τοὺς καπνοὺς τῆς τοιαύτης μέθης δὲν βλέπουσιν, ὅτι αὐτοὶ θὰ πέσωσι τὰ πρῶτα θύματα. Ἀλλ' ἀδιάφορον. Ἡ Τουρκία σήμερον χρησιμεύει, διὰ τὴν μέσην Ἀσίαν τῇ Γερμανίαν ὡς ἡ Αὐστρία πρὸς τὴν προσθίαν Ἀνατολήν, καὶ ἡ παραβίασις τῆς περσικῆς ἀκεραιότητος ἀποτελεῖ μίαν ἔτι πρόκλησιν πρὸς τὸν ἀγγλικὸν συνδυασμὸν προστεθειμένην εἰς τὴν πρόκλησιν τῆς προσαρτήσεως τῆς Βοσνίας καὶ Ἐρζεγοβίνης καὶ τῆς παρακωλύσεως τῆς λύσεως τοῦ κρητικοῦ ζητήματος. Αὐτὴ εἶναι ἡ κατάστασις ἡ πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης καὶ ἐν γνώσει ταύτης ὀφείλει ἡ Ἑλλὰς σωφρονοῦσα καὶ περισυλλέγουσα τὰς δυνάμεις της νὰ ῥυθμίσῃ τὴν πορείαν της πεποιθυῖα, ὅτι κάτοχος κατὰ μέγα καὶ σημαντικώτατον μέρος τῆς Ἀνατολῆς ταύτης δύναται νὰ παρασταθῇ κατὰ τὴν ὥραν τῆς κρισίμου συγκρούσεως σπουδαιότατος συντελεστὴς τῶν ἐνδεχομένων πολιτικῶν μεταβολῶν. Ἀλλὰ θὰ σωφρονήσῃ; Ἀλλὰ θὰ δυνηθῇ νὰ περιστείλῃ τὰς φλυαρίας καὶ τραπῇ ἐπὶ τὰ ἔργα;*

Τὸ τουρκικὸν δάνειον.

Πολὺ ὀλιγωτέρας περιπετείας ὑπέστη ὁ Ὀδυσσεὺς ἢ τὸ τουρκικὸν δάνειον. Ἐπὶ μῆνας τώρα ὁτὲ μὲν ἀγγέλλεται ἡ σύναψίς του, ὁτὲ δὲ ἡ ματαίωσίς του. Τοιαύτας ἀντιφατικὰς καὶ ἀλλήλας ἀναιρούσας εἰδήσεις ἀναγινώσκομεν σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Ἀλλ' ἐξ ὅσων εἴπομεν ἀνωτέρω περὶ τῶν ἐν Περσίᾳ διαλευκαίνεται καὶ τὸ περὶ τὸ δάνειον τοῦτο πολιτικὸν μυστήριον. Τοὺς ὅρους τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως ὑπαγορεύει ἡ Ῥωσία καὶ οἱ ὅροι ὑπηγορεύθησαν τοιοῦτοι, ὥστε ἢ νὰ ματαιωθῇ ὁλοσχερῶς τὸ δάνειον τοῦτο, ἤ, ἂν πραγματοποιηθῇ, νὰ μὴ χρησιμεύσῃ ὡς βέλος ῥιπτόμενον ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων κατὰ τῶν ἰδίων κατασκευαστῶν του. Δυνάμεθα μάλιστα εἰπεῖν, ὅτι, ἂν σπουδαῖαι ἀποδειχθῶσιν αἱ πρὸς τὴν Περσίαν στρατιωτικαὶ κινήσεις τῶν Τούρκων, τὸ δάνειον εἶναι ἀδύνατον νὰ συναφθῇ εἴτε ἐν Γαλλίᾳ, εἴτε ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἡ ἐν τῇ γείτονι αὐτοκρατορίᾳ κατάστασις. Ἀλβανοὶ καὶ Δρούσσοι.

Ἡ ὑπουργικὴ κρίσις ἐν Τουρκίᾳ ἀπεσοβήθη, ἀλλὰ τὰ αἴτιά της δὲν ἐξηλείφθησαν. Πᾶν μάλιστα τοὐναντίον. Ἡ προκλητικὴ καὶ τυραννικὴ αὐθάδεια τῶν Νεοτούρκων πρὸς ὅλας τὰς φυλὰς τὰς μὴ μωαμεθανικάς, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀπολυταρχικοὺς Τούρκους, ἀπεμόνωσεν οὕτω αὐτούς, ὥστε καὶ τὸ παρσμικρὸν αἴτιον θὰ ἀρκέσῃ, ἵνα τοὺς ἀνατρέψῃ. Προσθετέον τὴν γενικὴν δυσφορίαν καὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ λαοῦ διὰ τὴν χρηματικὴν ἔνδειαν τοῦ δημοσίου ταμείου. Εἰς ἐπίμετρον δὲν λείπουσι καὶ οἱ αἱματηροὶ σπαραγμοί. Ὁ Σαμῆ πασᾶς ἀπέτυχεν εἰς τὰς πρώτας κατὰ τῶν Δρούσσων ἀποπείρας του. Λάθος στρατηγικόν, φαίνεται. Ὑπῆρξεν ἡ εἰς τρία διαίρεσις τοῦ στρατοῦ του· διότι μία τῶν μοιρῶν τούτων προσβαλοῦσα τοὺς ἀντάρτας ἀπεκρούσθη μετὰ δεινοτάτων ἀπωλειῶν.

Ἐν Ἀλβανίᾳ δὲ μόλις ὁ Τουργοὺτ ἠπλώθη ἀμέριμνος ἐπὶ τῶν δαφνῶν τῆς καταστολῆς τῆς ἐπαναστάσεως καὶ παρεδόθη ἥσυχος εἰς τὸ γενναῖον ἔργον τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἀόπλων χωρικῶν Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἐν Μακεδονίᾳ, τοῦ δαρμοῦ γερόντων, τῶν μαστιγώσεων ἀνθρώπων ἀμάχων, ἀπροστατεύτων καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δικαίου τῆς ἀθωότητός των, τοῦ ἐμπρησμοῦ οἰκιῶν χηρῶν, τοῦ ἐξαναγκασμοῦ εἰς ἀσιτίαν ὁλοκλήρων πόλεων, ὡς λ. χ. τοῦ Κρουσόβου, μόλις, λέγομεν, ὁ γενναιότατος Τουργοὺτ ἤρχισε πανηγυρίζων τὰ ἐν Ἀλβανίᾳ τρόπαιά του, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀλβανίᾳ νέα κρούσματα ἀνταρσίας ἀναφαίνονται. Κατὰ τὰς ἐκεῖθεν εἰδήσεις χίλιοι ἄνδρες τῆς ἐπαρχίας Δίβρης λαβόντες τὰ ὅπλα κατέφυγον εἰς τὰ ὄρη, ὅπως ἀρχίσωσι διὰ τοῦ πυροβόλου τὰς διαμαρτυρίας των κατὰ τοῦ ἀθρόου ἀπαγχονισμοῦ, κατὰ τοῦ ἐξευτελιστικοῦ δαρμοῦ τῶν προϋχόντων τῆς Ἀλβανίας. Ἕνεκα τούτου μέρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις συγκεντρωθέντος στρατοῦ ἐπεβιβάσθη ἐν Πρεβέζῃ μεταφερόμενος εἰς Σκόδραν.

Αἱ ἑλληνοτουρκικαὶ σχέσεις.

Ὁ κ. Γρυπάρης τὸ παρελθὸν Σάββατον τοῦ μεσοῦντος, ἐπὶ τῇ εἰς Ἑλλάδα ἀναχωρήσει αὐτοῦ, ἵνα ἀναλάβῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, ἐνεφανίσθη πρὸ τοῦ Σουλτάνου πρὸς ἀποχαιρετισμὸν καὶ παρουσίασιν τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ κ. Ἀλεξανδροπούλου. Τοῦτ' αὐτὸ ἔπραξε καὶ πρὸς τὸν Μ. Βεζύρην, τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν. Ἰδοὺ δὲ τί περὶ τῶν γενομένων τηλεγραφεῖ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνταποκριτὴς τοῦ «Σκρίπ» προκυλῶν ἀναμφιβόλως τὴν θυμηδίαν τῶν γνωριζόντων τί σημαίνουσι τὰ τουρκικὰ φιλοφρονήματα:

Σήμερον τὸ ἀπόγευμα ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ ἐπικειμένῃ ἀναχωρήσει του ἐγένετο δεκτὸς εἰς ἰδιαιτέρμν παρὰ τῷ Σουλτάνῳ ἀκρόασιν, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ κ. Ἀλεξανδροπούλου, ὃν παρουσίασεν εἰς τὸν Τοῦρκον Ἄνακτα. Ἐπίσης παρίστατο εἰς τὴν ἀκρόασιν καὶ ὁ πρῶτος διερμηνεὺς τῆς Ἑλληνικῆς πρεσβείας κ. Ναούμ

Ὁ Σουλτᾶνος ἐδείχθη πρὸς τὸν Ἕλληνα πρεσβευτὴν ἐξαιρετικῶς εὐπροσήγορος. Ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς συσφίγξεως τῶν σχέσεων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ κ. Γρυπάρης ἀναλαμβάνων ἤδη τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ τὸν συνεχάρη, θ' ἀκολουθήσῃ τὴν φιλειρηνικὴν ταύτην πολιτικήν.

— Ὁ κ. Γρυπάρης μετὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Σουλτάνου παρουσίασιν τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ κ. Ἀλεξανδροπούλου, μετέβη εἰς τὴν Ὑ. Πύλην καὶ παρουσίασε τοῦτον καὶ εἰς τὸν Μ. Βεζύρην Χακῆ πασσᾶν καὶ τοὺς ὑπουργοὺς τῶν Ἐξωτερικῶν Ῥιφαὰτ πασσᾶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ταλαὰτ βέην. Καὶ κατὰ τὰς παρουσιάσεις ταύτας ὁ κ. Γρυπάρης ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος θὰ εἶναι φιλειρηνική.

Αἱ περὶ φιλειρηνικῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος δηλώσεις τοῦ κ. Γρυπάρη γνωσθεῖσαι εἰς τοὺς ἐνταῦθα κύκλους ἔκαμαν ἀρίστην εἰς ὅλους ἐντύπωσιν καὶ σχολιάζονται λίαν εὐνοϊκῶς.

Ἀπεριόριστος ἄδεια τοῦ Ναμπῆ.

Καὶ ὡσεὶ ἐχρειάζετο ἀπόδειξις περὶ τῆς τουρκικῆς ὑποκρισίας καὶ δολιότητος συγχρόνως σχεδὸν μὲ τὰ πρὸς τὸν κ. Γρυπάρην φιλοφρονήματα ἡ Ὑ. Πύλη ἐξαπέστειλε πρὸς ὅλας τὰς ἐν Εὐρώπῃ πρεσβείας αὐτῆς τὴν ἑπομένην ἐγκύκλιον:

«Ἡ Πύλη δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἔχει ἐναντίον τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου, καίτοι ὁ Βενιζέλος ὑπέθαλψε τὰς ἀνωμαλίας ἐν Κρήτῃ. Ἐπειδὴ τελευταίως ὁ Βενιζέλος ἐτήρησε στάσιν σώφρονα, ἡ Πύλη θὰ τηρήσῃ στάσιν ἐφεκτικότητος καὶ θὰ ἀναμείνῃ τὰς πράξεις τῆς νέας Κυβερνήσεως. Δὲν θὰ διακόψῃ τὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἁπλῶς παρατείνει τὴν ἄδειαν τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτοῦ Ναμπῆ βέη».

Τοῦτο δηλοῖ ὅτι ἐξακολουθεῖ ἐπιδιώκουσα νὰ ἔχῃ ἀνοικτὴν τὴν θύραν τῶν προκλήσεων καὶ τῆς πιέσεως.

Η ΠΡΩΤΗ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑ.

'Ως ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ ἐγράψαμεν, ἡ κυβέρνησις ὁρκισθεῖσα τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ἐπρόκειτο νὰ ἐμφανισθῇ μετὰ μεσημέριαν τῆς Παρασκευῆς εἰς τὴν βουλήν, ἐν ᾗ ὁ κ. πρωθυπουργὸς θὰ προέβαινεν εἰς δηλώσεις περὶ τῆς τηρηθησομένης αὐτῆς πορείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης βουλῆς.

Τῷ ὄντι τῇ 5,30 μ. μ. τῆς Παρασκευῆς παρατεθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου, ὅσεις ἀπέδειξε παρόντας 269 βουλευτάς, ἡ βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ. 'Ο πρόεδρος ἀνακοινεῖ τὸν σχηματισμὸν τῆς νέας κυβερνήσεως καὶ τὴν παραίτησιν τῆς κυβερνήσεως Δραγούμη.

Εὐθὺς ἀμέσως ἀνέρχεται τὸ βῆμα ὁ νέος πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος οὐχὶ ἄνευ συγκινήσεως. προηγουμένως ἔχων κατὰ τὴν ἀρίστην παρ' ἅπαντας κοινοβουλίοις συνήθειαν τὸν λόγον, ἀναγκασθεὶς δὲ ἀναχωρῆσαι διὰ τὴν ἀφόρητον ἐφαρμογὴν τῶν ἡδη κειμένων νόμων καὶ πρὶν ἢ οὗτοι καταρρυθμισθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνορθωτικοῦ προγράμματος, καὶ παρέχουσα αὐτῇ πρώτῃ τὸ παράδειγμα τῆς πρὸς τοὺς νόμους εἰλικρινοῦς σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀπολύτου πρὸς αὐτοὺς ὑποταγῆς. ἀλλὰ καὶ ἐσόμην διὰ τοῦτο νὰ ἐπαιθῇ ὁ κράτος καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν κατὰ πάσης ἀνυδρίασεως. εἴτε ἀτόμων. εἴτε ὁμάδων, ἔχει τελέσει οὕτω τὰ πρῶτον ἀσφαλὲς βῆμα πρὸς τὴν ἐπιδιωκομένην ἀνόρθωσιν τοῦ Κράτους.

Ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνορθώσεως, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ ἐπιτελεσθῇ ἀπὸ μιᾶς ἡμέρας εἰς ἄλλην, ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην μακρᾶς περιόδου ἰσοτιμοῦς καὶ ἐξωτερικῆς γαλήνης, εἶναι ἡ ἀρίστη ἐγγύησις, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι στοιχεῖον εἰρήνης ἐν τῇ Ἀνατολῇ Συντελοῦσα δὲ τὸ καθ' ἑαυτὴν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἄρσιν πάσης παρεξηγήσεως καὶ πάσης ἀφορμῆς δυροστασίων, πέποιθεν, ὅτι θέλει συντελέσει εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῆς εἰρήνης ταύτης. τοσοῦτον ἀναγκαίας διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν πάντων τῶν κατοικούντων τὴν Ἀνατολὴν λαῶν.

Ὁ κ. Βενιζέλος μετὰ ταῦτα ὑποβάλλει δύο σχέδια ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, ἐν τῆς πλειονοψηφίας καὶ ἄλλο τῆς μειονοψηφίας.

Μετὰ τοῦτον λαμβάνει τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Κερκύρας κ. Βερροιώτης καὶ λέγει, ὅτι μετὰ σεβασμοῦ παρηκολούθησε τὸν λόγον τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, ἀλλὰ παρεπήρησεν, ὅτι λείπει ἐξ αὐτοῦ κάτι τι τὸ ὁποῖον ἀνησυχεῖ πάντας. ἡ ἐξήγησις περὶ τῶν ἀπειλῶν διαλύσεως τοῦ συνεδρίου, ἃς ἐκφοβοῦσιν αἱ φίλαι φρονοῦσαι τὴν ὑπουργεῖον καὶ διερμηνεύουσαι τὰς γνώμας αὐτοῦ ἐφημερίδες. ἂν τὸ συνέδριον δὲν ἀκολουθήσῃ τὰς γνώμας. τῆς κυβερνήσεως

Τὸν βουλευτὴν τοῦτον διαδέχεται ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος κ. Λαζέας, ὅστις λέγει, ὅτι οἱ λόγοι τοῦ βασιλέως οἱ λεχθέντες πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν κατὰ τὴν ἀκρόασιν, καθ' ἣν ἀνέθηκεν αὐτῷ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὑπουργείου ὅτι ἡ Α. Μ τίθεται ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀνορθωτικοῦ ἀγῶνος, ἔπρεπε νὰ βεβαιωθῶσιν ἐπισημότερον ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐν ᾗ βουλῇ καὶ δημοσιευόμενοι καὶ τοιχοκολληθῶσι εἰς ὅλα τὰ δημαρχεῖα τοῦ κράτους.

'Ο βουλευτὴς Δουκάκης παρατηρεῖται. ὅτι ἡ κυβέρνησις οὐδὲν πρόγραμμα ἀνέπτυξε καὶ ἴνα συμπληρώσῃ. φαίνεται, ἵν' ἐλλειψιν ταύτην. ἐπεσβάλλει νομοσχέδιον, δι' οὗ καταργεῖται τὸ βιβλίόσημον... δάσκαλος γὰρ ὁ ἄνθρ.

'Ο κοινωνιστὴς βουλευτὴς Κεφαλληνίας κ Μαζαράκης δηλοῖ ὅτι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην βασιλικῶν ὑποσχέσεων. αἴτινες ἄλλως πολλάκις κατεφεύσθησαν. διότι ἡ Ἑλλὰς οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων δεῖται καὶ εἴθε οἱ βασιλεῖς ἀνὰ δορυφορῶνται τῇ τῶν πολιτῶν εὐνοίᾳ» κατὰ τὸν Ἰσοκράτην. καὶ οὐχὶ δι ἐγγράφων. Ἐδήλωσε δὲ καὶ ἐξ ὀνόματος ἑαυτοῦ καὶ ἐξ ὀνόματος τῶν ὁμοφρόνων του κ. Δρακούλη καὶ Δεστούνη, ὅτι ἂν μὴ ἐργασθῶμεν ἐν ἀπολύτῳ ἐλευθερίᾳ συνεδήσεως ἄνευ τοῦ φάσματος τῆς διαλύσεως, δηλοῦμεν, ὅτι προτιμῶμεν νὰ παραιτηθῶμεν, διότι προεδέυομεν, ὅτι ἡ μεγαλειότης τοῦ λαοῦ, ἡν ἀντιπροσωποῦσι τὸ συνέδριον τοῦτο. εἶναι ἀνωτέρα πάσης ἄλλης μεγαλειότητος (χειροκροτήματα) καὶ διότι πεποίθαμεν, ὅτι οἱ βασιλεῖς εἶναι διὰ τοὺς λαοὺς ὑπηρέται καὶ οὐχὶ οἱ λαοὶ διὰ τοὺς βασιλεῖς (χειροκροτήματα)

'Ο βουλευτὴς Βόλου λέγει, ὅτι ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως ἔπρεπε νὰ προεβῇ εἰς τὴν δήλωσιν τῆς γνώμης αὐτοῦ περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς Διπλῆς Βουλῆς. ὡς ἀναθεωρητικῆς ἢ συντακτικῆς. Ἀλλὰ τὸν βουλευτὴν τοῦτον ἀποστομώνει εὐθὺς ἀμέσως ὁ κ. πρωθυπουργὸς λέγων, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἐδήλωσεν εὐθὺς ἀμέσως. ὅτι ἡ παροῦσα συνοδεία κεκλῆται νὰ συνεχίσῃ τὴν διακοπεῖσαν συζήτησιν περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς συνελεύσεως Παρὰ ταῦτα ὁ κ. Φιλόρεγος ἐπαναλαμβάνει τὰ αὐτὰ τῷ κ Τριανταφυλλίδῃ.

'Ο βουλευτὴς Λακεδαίμονος κ Κολουμβάκης λέγει, ὅτι ὁ δῶν ἐδήλασεν ἡ κυβέρνησις δὲν εὑρίσκεται εἰς ἀρμονίαν πρὸς τὴν ἐνδηλωθεῖσαν βουλὴν τῇ 8 Αὐγούστου. Διότι κατὰ τὸν βουλευτὴν τοῦτον ἡ κυβέρνησις δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ, ὅτι ἔχουσα τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ σώματος θὰ ἐπιδιώξῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, ἀλλὰ θὰ παρακολουθῇ ἁπλῶς τὰς ἐργασίας τοῦ συνεδρίου. Ὅμως παρὰ ταῦτα ὁ βουλευτὴς οὗτος δηλοῖ, ὅτι θὰ δώσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν κυβέρνησιν, διότι ἀναγνωρίζει τὴν ἐπιβαλοῦσαν τὴν σχηματισμὸν τῆς ἀνάγκην, ἐκ φόβου μὴ βλάψῃ ἀνα θεικνυομένη κυβέρνησις δὲν ἠθελαξέτο τοὺς ἐλευθέρους θεσμοὺς τῆς χώρας.

'Ο βουλευτὴς Πατρῶν κ Μιχαλακόπουλος δὲν κρίνει ὀρθοὺς τοὺς διοταγμοὺς τοῦ προλαλήσαντος.

Εἰς πάντας τούτους ἀνελθὼν τὸ βῆμα ὁ πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος ἀπαντᾷ συλλήδδην διὰ τῶν ἑπομένων:

Βενιζέλος. Λαμβάνω ἀφορμὴν ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ ἀξιότιμος κ Κερκύρας βουλευτὴς διὰ νὰ δηλώσω. ὅτι οὐδεμία τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφημερίδων δημοσιεύει ἐγκύρως τὰς γνώμας τῆς Κυβερνήσεως. οὐδὲ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, μολονότι ὑπάρχουν πολλαὶ φιλικαὶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐφημερίδες. Ἀφοῦ τὸν ἀξιότιμον κ Μεσσηνίας βουλευτὴν κ. Δαζέαν ἔχω νὰ εἴπω, ὅτι οὔτε ὁ Βασιλεὺς. οὔτε ἡ Κυβέρνησις θεεώρηαν ἀναγκαῖον ν' ἀπευθυνθῇ τὸ Στέμμα διὰ Διαγγέλματος πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ ἐκδηλώσῃ οἱαδήποτε ἰδέας Ἀδτοῦ ἐπὶ τῆς παρούσης καταστάσεως καὶ τῶν ἔργασιῶν τοῦ Σώματος.

Πρὸς τὸν ἀξιότιμον ἐξ Ἀχαΐοῆλιδος βουλευτὴν ἔχω νὰ εἴπω. ὅτι δὲν δύναμαι νὰ θεωρηθῶ ἐγκαταλιπὼν σημαίαν, τὴν ὁποίαν οὐδότε ἤρπασα. καὶ οὐδέποτε ἀνεπέτασα Ὑπῆρξα ὁ εἰσηγητὴς τῆς γνώμης τῆς συγκλήσεως τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς. Ὑπάρχουσιν οἱ δυνάμενοι νὰ βεβαιώσωσι ἴνας ἀγῶνας κατέβαλα, ὅπως γείνῃ δεκτὴ αὕτη Καὶ θὰ ἤρα παράδοξον ἂν σήμερον ἤρχετο ἡ ἀπόεπη ὅτι ἐμείνεν εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς Βουλῆς ὡς Σώματος τοιούτου. Ἀναθεωρητικῆς δηλαδὴ Βουλῆς, καταπροδίδω τὴν σημαίαν, τὴν ὁποίαν ἀνεπέτασα καὶ ἐγκαταλείπω τοὺς συναγωνιστάς μου.

Πρὸς τὸν ἀξιότιμον κ Κεφαλληνίας βουλευτὴν ἔχω νὰ εἴπω, ὅτι τὰ λεχθέντα ὑπ αὐτοῦ ἴσως δὲν ἤσαν ἄγαν συνταγματικά. Ἐξητήθη νὰ γείνῃ ἐν τῇ Βουλῇ λόγος περὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ Στέμματος, καθ' ἣν στιγμὴν προσέρχεται ἐνώπιον αὐτῆς νέα Κυβέρνησις μὲ ὅλον τὸ κῦρος, μὲ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐμφανίζεται αὕτη σήμερον, ἐπειδὴ ν' ἀποδεχθῇ πᾶσαν συζήτηση καὶ ν' ἀποδεχθῇ πάσας τὰς εὐθύνας, καὶ ἐπομένως δυναμένη νὰ καλόπτῃ ἐντελῶς τὴν ἀνεύθυνον Ἀρχήν.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΝ

Πρὸς τὸν ἀξιότιμον κ Λακωνίας βουλευτὴν κ Κουλουμβάκην. ἔχω νὰ κάμω τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι οὐδὲν γλωσσικὸν παράπτωμα δύναται νὰ διακρίνῃ εἰς τὰς δηλώσεις, τὰς ὁποίας ἀπὸ τοῦ βήματος ἔδοχον τὴν τιμὴν νὰ κάμω εἰς τὴν Βουλήν. Αἱ δηλώσεις αὗται ἔχω καθήκον νὰ εἴπω, ὅτι ἤσαν ἔγγραφοι, ἀπηγγελία αὐτὰς ἀπὸ στήθους, ἀλλ' ἤσαν ἐγγεγραφοι κατ' ἔθιμον. τὸ ὁποῖον ἰσχύει καὶ ἀλλαχοῦ, λόγον χάριν, ὅπου ἐγγράφως γίνεται ἡ Κυβερνητικὴ δήλωσις κατὰ τὴν ἐμφάνισιν πάσης νέας Κυβερνήσεως. Εἶναι λοιπὸν ἐκάστη τῶν φράσεων καὶ ἑκάστη τῶν λέξεων τῆς δηλώσεως ἐκείνης ἐντελῶς ἐζυγισμένη, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀγνοωθῇ ὅπισθεν τῆς δικαιολογίας, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἑήματος εἰς στιγμὴν ἐφαρμογὴς ἐξάψεως εἶπεν ἴσως περισσότερα παρ' ὅ, τι ἤθελε νὰ εἴπῃ.

'Αλλ' ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ. ὅτι οὐδαμῶς ἀντιτάσσεται πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν. οἱ ὁποῖοι διέπουσιν ἡμᾶς, καὶ τῶν ὁποίων θεσμῶν ἡ ἀτονία τῶν ἀφορεῖται καὶ ἡ ἀπροσδοκήτως ἐκφανεῖσα τὸ μεσονύκτιον τοῦ Σαββάτου ὑπουργικὴ κρίσις ἐκ λόγου σπουδαίου οὐδενός. ἀλλ' ἐκ τοῦ πτερυγοδίκου ἐκείνου καὶ ἐρωτικοῦ μικρόψυχρους τῆς ἀντιζηλίας καὶ τοῦ φθόνου πνεύματος, ὅπερ κατέτριψε μὲν ἢν γένει τοὺς πολιτευομένους, κατέφθειρε δὲ τὸν τόπον καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς συμφορὰς καὶ ταπεινώσεις

Εἰς τὸ πνεῦμα τοῦτο ὑποδεδυλωμένοι οἱ Ἕλληνες πολιτευταί. τευφλωμένοι ὑπὸ τῆς ταπεινῆς καὶ κενοδόξου φιλαρχίας δὲν διέγνωσαν. ὅτι ἡ φαύλη καὶ ψευδολόγος πολιτεία των παρεκινεῖτο ἀπὸ πολλοῦ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἔθνους τῆς ἐξέγερσιν καὶ τὴν ἀφύπνιαν καὶ ὅτι ἐντὸς τοῦ τελευταίου δεκαετεριαμήνου κολοσσιαία μεταβολὴ ἐπετέλεσθη τοῦ πολιτικοῦ φρονήματος ἐν Ἑλλάδι καθιστῶσα ἀδύνατον πλέον ἐν τοῖς χρόνοις τῶν παλαιῶν τοῦ πολιτεύεσθαι μεθόδων. Ἀπατήθησαν οἱ ἀρχηγοὶ καὶ ὀπαδοὶ τῶν κομμάτων νομίσαντες, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ κόμματα ἀνηκόντων βουλευτῶν ἀπεῖλει δύναμιν καὶ ὅτι διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης ἠδύνατο νὰ ἀναστείλωσι τὸν ῥοῦν τῆς ἐκφρεγείσης ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ ἐπανοστάσεως καὶ θέσωσι ἐκποδὼν ἐκείνον. ὃν ἢ ἀπόγνωσις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πάσας τὰς ἐλπίδας του καταγευσθέντος ὑπὸ τῶν κομμάτων ἀνήγαγεν εἰς τὴν περιωπὴν ἀναμορφωτοῦ καὶ σωτῆρος.

Ἡ σπουδὴ νὰ βλάψωσι τὸν ἀντίπαλον ἐκφαύλισεν ὑπὲρ πᾶσαν προσδοκίαν τὴν δύναμίν του καὶ ἡ ἀνυπομονησία των νὰ καταλάβωσι τὴν ἀρχὴν ἀπεμάκρυνε τὰ κόμματα τὰ παλαιὰ ἐπὶ μακρότατον χρόνον καὶ εὐτοχοτάτη ἀποδεικνύεται ἡ κρίσις τοῦ Θεοτόκη, ὅτι ὁ πόλεμος κατὰ τοῦ Βενιζέλου θὰ ἐνισχύσῃ αὐτὸν ἀντὶ νὰ μειώσῃ τὴν γοητείαν του.

Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο καὶ δὲν εἶναι ὑπερβολικὴ ἡ ἐκφρασις τοῦ ἐνθουσιώδους ὑμνητοῦ τοῦ κ. Βενιζέλου ἀθηναϊκοῦ «Χρόνου» λέγοντος περὶ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὅτι «ἦτο λατρευτός ἔγινεν εἴδωλον. Ἦτο πρωθυπουργός. Ἔγινε δικτάτωρ. Ἦτο ἄνθρωπος ἔγινεν ἰδέα, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ὠθοῦνται τὰ πλήθη ἀκράτητα καὶ γοητευμένα».

Ἰδοὺ δὲ τί πρὸς ταῦτα ἐπῆλθεν.

Μετὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Παρασκευῆς. ἡς τὰ πρακτικὰ κατεχωρίσαμεν ἀνωτέρω, τὸ Ζάβδενι ἐπρόκειτο νὰ συνεχισθῇ ἡ περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ συνεδρίου συζήτησις. Τῷ ὄντι γενομένης ἀπαρίας. ἡ Βουλὴ τῇ προτάσει τοῦ κ. Σκουζὲ, ἣν υἱοθέτησεν ἡ κυβέρνησις, ἐκφράζει τὰ συλλυπητήριά της ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ βασιλέως 'Εδουάρδου Ζ'. 'Ο βουλευτὴς Ἄργους κ. Γαρουφαλλιᾶς καταλαμβάνων τὸ βῆμα ὑπερμαχεῖ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ συνεδρίου ὡς συντακτικῆς συνελεύσεως

Μετὰ τοῦτον ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα ὁ ἀξιωματοῦχος καὶ ἀδιόφθαστος Εὐταξίας, τύπος ἀνδρός. ὃν τρέφει ἡ ἔρις καὶ κρατεῖ αἰωνίως ἀνήσυχον τὴν ἀρχὴ ἡ ὀρεξις. ἔτοιμος νὰ συντάξῃ παντοῖον εἶδος πολιτικὰ προγράμματα προσαρμοζόμενα πρὸς τὰς ἀρχὰς οἵου δήποτε τῶν κομμάτων, ὅπερ θὰ ἐδέχετο αὐτὸν ὡς ὑπουργόν, ἐκ περιτροπῆς συνταχθεὶς πρὸς δόλα τὰ κόμματα, ἀφ' οὗ προηγουμένως τὰ ἐπολέμησε καὶ τὰ ἐξύβριαν.

'Ο ἀνὴρ λοιπὸν οὗτος ὑπῆρξεν ὁ αἴτιος τοῦ σκανδάλου. 'Αγορεύων κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ συντακτικοῦ χαρακτῆρος τοῦ συνεδρίου, διότι μὴ τηρηθεισῶν τῶν διατάξεων τοῦ συντάγματος ἡ παροῦσα Βουλὴ δὲν εἶναι ἀναθεωρητική. 'Αφ' οὗ δὲ παρεδίασθη τὸ σύνταγμα, σύνταγμα δὲν φράσαται καὶ ὁ διπλοῦς ἀριθμὸς τῶν κληθέντων βουλευτῶν συγκροτεῖ συντακτικὴν συνέλευσιν. Ἐκ τούτου στρέψας τὸν λόγον εἰς τὸ ζήτημα. Ἂν εἶναι διαλυτὸν ἢ μὴ διαλυτὸν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τὸ συνέδριον τοῦτο λέγει:

— Ἐγράφη εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ ἠκούσθη, ὅτι τὸ Στέμμα θὰ ἐπέμβῃ διὰ τῆς διαλύσεως τοῦ Σώματος. Ἂν ἐπρόκειτο ποῖτε νὰ κηρυχθῇ συνταικιόν. Καὶ ταῦτα δὲν ἐλέχθη,σαν καὶ δὲν ἐγράφησαν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν. Αὐτὸς δὲ ὁ πρῶην πρωθυπουργὸς ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦτου ἐπίσκεψε διαφόρους ἀπειλάς. Ἂς εἶναι βέβαιοι πάντες. ὅτι αἱ ἀπειλαὶ δὲν θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἀπὸ κανένα

Οὐδεὶς εἶναι κυρίαρχος ἢ ἀνώτερος τοῦ σώματος τοῦτου καὶ θὰ εἶναι πραξικόπημα τοῦ στέμματος, ἂν διαλύσῃ τὴν συνέλευσιν. Ἀλλ' ἐν τούτῳ ὁ κ. Βενιζέλος διακόπτει αὐτὸν καὶ λέγει:

Βενιζέλος. Κύριε πρόεδρε, ἡ μάλλον οὖς κύριε ἀγορητά. ὅστις ἔχετε πεῖραν κοινοβουλευτικὴν, τὰς ἐπιθέσεις σας καὶ τὰς συζητήσεις ὀφείλετε νὰ τὰς στρέψετε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὄχι πρὸς τὸ Στέμμα καὶ τὰς ἐνδεχομένας ἢ ὁποιαθεμίτοις σκέψεις αὐτοῦ. 'Ἡ Κυβέρνησις δὲ θὰ σὰς ἀπαντήσῃ. (Ἀκρότατα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ παρατεταμέναι ἀπὸ πάντα τὰ θρανεῖα).

'Αλλ' ὁ Εὐταξίας ἐπιμένει λέγων, ὅτι δὲν πρέπει τὸ Στέμμα νὰ ἀναμιχθῇ καὶ πιστεύει, ὅτι τοῦτο καὶ θὰ γίνῃ. διότι ὁ Βασιλεὺς εἶναι νομιμόφρων.

Βενιζέλος. Ὑποθέτω. ὅτι καὶ πάλιν ἡ συζήτησις περιστρέφεται ἐπὶ τῆς ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. 'Αλλ' ἀφ' οὗ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπὸ χθὲς ἤλθη ἡ συζήτησις παρέλκει, ὁ δὲ ὀῆτωρ εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ θέματος, συνεπῶς δὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἀπαντήσῃ

Η ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ

Ἡ ἄνοια τῶν κομμάτων ἡ καταγαγοῦσα τὸν κ. Βενιζέλον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξακολουθεῖ καταγραζομένη τὸ πολιτικὸν τοῦ μεγαλεῖον, εἴθε δὲ τοῦτο νὰ συμβαδίσῃ μὲ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὴν ἄνοιαν ταύτην ὀφείλεται καὶ ἡ ἀπροσδοκήτως ἐκφανεῖσα τὸ μεσονύκτιον τοῦ Σαββάτου ὑπουργικὴ κρίσις ἐκ λόγου σπουδαίου οὐδενός. ἀλλ' ἐκ τοῦ πτερυγοδίκου ἐκείνου καὶ ἐρωτικοῦ μικρόψυχρους τῆς ἀντιζηλίας καὶ τοῦ φθόνου πνεύματος, ὅπερ κατέτριψε μὲν ἢν γένει τοὺς πολιτευομένους, κατέφθειρε δὲ τὸν τόπον καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς συμφορὰς καὶ ταπεινώσεις

Εἰς τὸ πνεῦμα τοῦτο ὑποδεδυλωμένοι οἱ Ἕλληνες πολιτευταί. τευφλωμένοι ὑπὸ τῆς ταπεινῆς καὶ κενοδόξου φιλαρχίας δὲν διέγνωσαν. ὅτι ἡ φαύλη καὶ ψευδολόγος πολιτεία των παρεκινεῖτο ἀπὸ πολλοῦ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἔθνους τῆς ἐξέγερσιν καὶ τὴν ἀφύπνιαν καὶ ὅτι ἐντὸς τοῦ τελευταίου δεκαετεριαμήνου κολοσσιαία μεταβολὴ ἐπετέλεσθη τοῦ πολιτικοῦ φρονήματος ἐν Ἑλλάδι καθιστῶσα ἀδύνατον πλέον ἐν τοῖς χρόνοις τῶν παλαιῶν τοῦ πολιτεύεσθαι μεθόδων. Ἀπατήθησαν οἱ ἀρχηγοὶ καὶ ὀπαδοὶ τῶν κομμάτων νομίσαντες, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ κόμματα ἀνηκόντων βουλευτῶν ἀπεῖλει δύναμιν καὶ ὅτι διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης ἠδύνατο νὰ ἀναστείλωσι τὸν ῥοῦν τῆς ἐκφρεγείσης ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ ἐπανοστάσεως καὶ θέσωσι ἐκποδὼν ἐκείνον. ὃν ἡ ἀπόγνωσις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πάσας τὰς ἐλπίδας του καταγευσθέντος ὑπὸ τῶν κομμάτων ἀνήγαγεν εἰς τὴν περιωπὴν ἀναμορφωτοῦ καὶ σωτῆρος.

Ἡ σπουδὴ νὰ βλάψωσι τὸν ἀντίπαλον ἐκφαύλισεν ὑπὲρ πᾶσαν προσδοκίαν τὴν δύναμίν του καὶ ἡ ἀνυπομονησία των νὰ καταλάβωσι τὴν ἀρχὴν ἀπεμάκρυνε τὰ κόμματα τὰ παλαιὰ ἐπὶ μακρότατον χρόνον καὶ εὐτοχοτάτη ἀποδεικνύεται ἡ κρίσις τοῦ Θεοτόκη, ὅτι ὁ πόλεμος κατὰ τοῦ Βενιζέλου θὰ ἐνισχύσῃ αὐτὸν ἀντὶ νὰ μειώσῃ τὴν γοητείαν του.

Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο καὶ δὲν εἶναι ὑπερβολικὴ ἡ ἐκφρασις τοῦ ἐνθουσιώδους ὑμνητοῦ τοῦ κ. Βενιζέλου ἀθηναϊκοῦ «Χρόνου» λέγοντος περὶ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὅτι «ἦτο λατρευτός ἔγινεν εἴδωλον. Ἦτο πρωθυπουργός. Ἔγινε δικτάτωρ. Ἦτο ἄνθρωπος ἔγινεν ἰδέα, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ὠθοῦνται τὰ πλήθη ἀκράτητα καὶ γοητευμένα».

Ἰδοὺ δὲ τί πρὸς ταῦτα ἐπῆλθεν.

Μετὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Παρασκευῆς. ἡς τὰ πρακτικὰ κατεχωρίσαμεν ἀνωτέρω, τὸ Ζάβδενι ἐπρόκειτο νὰ συνεχισθῇ ἡ περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ συνεδρίου συζήτησις. Τῷ ὄντι γενομένης ἀπαρίας. ἡ Βουλὴ τῇ προτάσει τοῦ κ. Σκουζὲ, ἣν υἱοθέτησεν ἡ κυβέρνησις, ἐκφράζει τὰ συλλυπητήριά της ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ βασιλέως 'Εδουάρδου Ζ'. 'Ο βουλευτὴς Ἄργους κ. Γαρουφαλλιᾶς καταλαμβάνων τὸ βῆμα ὑπερμαχεῖ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ συνεδρίου ὡς συντακτικῆς συνελεύσεως

Μετὰ τοῦτον ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα ὁ ἀξιωματοῦχος καὶ ἀδιόφθαστος Εὐταξίας, τύπος ἀνδρός. ὃν τρέφει ἡ ἔρις καὶ κρατεῖ αἰωνίως ἀνήσυχον τὴν ἀρχὴ ἡ ὀρεξις. ἕτοιμος νὰ συντάξῃ παντοῖον εἶδος πολιτικὰ προγράμματα προσαρμοζόμενα πρὸς τὰς ἀρχὰς οἵου δήποτε τῶν κομμάτων, ὅπερ θὰ ἐδέχετο αὐτὸν ὡς ὑπουργόν, ἐκ περιτροπῆς συνταχθεὶς πρὸς δόλα τὰ κόμματα, ἀφ' οὗ προηγουμένως τὰ ἐπολέμησε καὶ τὰ ἐξύβριαν.

'Ο ἀνὴρ λοιπὸν οὗτος ὑπῆρξεν ὁ αἴτιος τοῦ σκανδάλου. 'Αγορεύων κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ συντακτικοῦ χαρακτῆρος τοῦ συνεδρίου, διότι μὴ τηρηθεισῶν τῶν διατάξεων τοῦ συντάγματος ἡ παροῦσα Βουλὴ δὲν εἶναι ἀναθεωρητική. 'Αφ' οὗ δὲ παρεδίασθη τὸ σύνταγμα, σύνταγμα δὲν φράσαται καὶ ὁ διπλοῦς ἀριθμὸς τῶν κληθέντων βουλευτῶν συγκροτεῖ συντακτικὴν συνέλευσιν. Ἐκ τούτου στρέψας τὸν λόγον εἰς τὸ ζήτημα. Ἂν εἶναι διαλυτὸν ἢ μὴ διαλυτὸν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τὸ συνέδριον τοῦτο λέγει:

— Ἐγράφη εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ ἠκούσθη, ὅτι τὸ Στέμμα θὰ ἐπέμβῃ διὰ τῆς διαλύσεως τοῦ Σώματος. Ἂν ἐπρόκειτο ποῖτε νὰ κηρυχθῇ συνταικιόν. Καὶ ταῦτα δὲν ἐλέχθη,σαν καὶ δὲν ἐγράφησαν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν. Αὐτὸς δὲ ὁ πρῶην πρωθυπουργὸς ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦτου ἐπίσκεψε διαφόρους ἀπειλάς. Ἂς εἶναι βέβαιοι πάντες. ὅτι αἱ ἀπειλαὶ δὲν θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἀπὸ κανένα

Οὐδεὶς εἶναι κυρίαρχος ἢ ἀνώτερος τοῦ σώματος τοῦτου καὶ θὰ εἶναι πραξικόπημα τοῦ στέμματος, ἂν διαλύσῃ τὴν συνέλευσιν. Ἀλλ' ἐν τούτῳ ὁ κ. Βενιζέλος διακόπτει αὐτὸν καὶ λέγει:

Βενιζέλος. Κύριε πρόεδρε, ἡ μάλλον οὖς κύριε ἀγορητά. ὅστις ἔχετε πεῖραν κοινοβουλευτικὴν, τὰς ἐπιθέσεις σας καὶ τὰς συζήτησεις ὀφείλετε νὰ τὰς στρέψετε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὄχι πρὸς τὸ Στέμμα καὶ τὰς ἐνδεχομένας ἢ ὁποιαθεμίτοις σκέψεις αὐτοῦ. 'Ἡ Κυβέρνησις δὲ θὰ σὰς ἀπαντήσῃ. (Ἀκρότατα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ παρατεταμέναι ἀπὸ πάντα τὰ θρανεῖα).

'Αλλ' ὁ Εὐταξίας ἐπιμένει λέγων, ὅτι δὲν πρέπει τὸ Στέμμα νὰ ἀναμιχθῇ καὶ πιστεύει, ὅτι τοῦτο καὶ θὰ γίνῃ. διότι ὁ Βασιλεὺς εἶναι νομιμόφρων.

Βενιζέλος. Ὑποθέτω. ὅτι καὶ πάλιν ἡ συζήτησις περιστρέφεται ἐπὶ τῆς ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. 'Αλλ' ἀφ' οὗ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπὸ χθὲς ἤλθη ἡ συζήτησις παρέλκει, ὁ δὲ ὀῆτωρ εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ θέματος, συνεπῶς δὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἀπαντήσῃ

Εὐταξίας 'Ο κ. πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως λέγει, ὅτι δὲν θὰ ἀπαντήσῃ καὶ ἐπομένως θὰ ἀφήσῃ ἐκτεθειμένον τὸ Στέμμα ἀ

στάσιν προδίδουσαν, ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ δεχθῇ οὐδεμίαν ἄλλην κυβέρνησιν πλὴν τῆς τοῦ κ. Βενιζέλου. Ἐπιτροπαὶ συντεχνιῶν, σωματείων, κοινωνικῶν τάξεων κατέκλυζεν ἀπὸ πρωΐας τὸ ξενοδοχεῖον, ἐν ᾧ διαμένει ὁ κ. Βενιζέλος, ὅπως μαρτυρήσωσιν αὐτῷ τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν προθυμίαν νὰ συναγωνισθῇ μετ' αὐτοῦ εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνορθωτικοῦ «Ἀγῶνος». Προσκλήσεις δὲ δημοσιευθεῖσαι ἀπὸ πρωΐας ἐκάλουν τὸν λαὸν εἰς πάνδημον συλλαλητήριον πρὸ τῶν ἀνακτόρων πρὸς ἐπίδοσιν ψηφίσματος τῷ βασιλεῖ ὅπως ὑποστηρίξῃ τὴν κυβέρνησιν Βενιζέλου.

Τῷ ὄντι ἀπὸ τῆς 3 μ. μ. πάντα τὰ πλήθη τῶν πολιτῶν συνηθροίζοντο εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας. Ἐκεῖ διάφοροι ῥήτορες ἀπήγγειλαν μεστὰ ὀργῆς κατηγορητήρια καὶ ἀναθέματα κατὰ τῶν κομμάτων. Ἅπαν δὲ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο ἔφθασεν εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν ἀνακτόρων ὑπερπληρῶσαν καὶ τὴν τοῦ συντάγματος περὶ ὥραν 4 μ. μ. Ἐπιτροπὴ δὲ τοῦ λαοῦ ἀνελθοῦσα εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐπέδωκε δύο ψηφίσματα ἓν τῶν φοιτητῶν καὶ ἓν τῶν συντεχνιῶν εἰς ὃν ὑπασπιστὴν τοῦ βασιλέως, διότι ἡ Α. Μ. εἶχεν ἀπέλθει εἰς Δεκέλειαν. Ὁ ὑπασπιστὴς ἐβεβαίωσε τὴν ἐπιτροπήν, ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν ἐδέχθη τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Βενιζέλου. Τοῦτο δὲ ἀναγγελθὲν τῷ λαῷ προυκάλεσεν ἀκρατήτους ὑπὲρ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ κ. Βενιζέλου ἀνευφημίας.

Εἶτα τὸ πλῆθος ἐτράπη εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ συντάγματος, ἔνθα ἡ κατοικία τοῦ κ. Βενιζέλου. ὃν καὶ ἐξηνάγκασε νὰ ἐξελθῇ ἐπὶ τοῦ ἐξώστου καὶ νὰ εἴπῃ ταῦτα:

Συμπολῖται,

Γνωρίζετε ὅτι ὁ συνασπισμὸς τῶν κομμάτων ἐγένετο αἴτιος χθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸ νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀπαρτία κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἡ ὁποία ἐπηκολούθησεν εἰς τὴν πρότασιν περὶ ἐκφράσεως ἐμπιστοσύνης ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. (Φωναί. Κάτω τὰ κόμματα!) Ἡ ἔλλειψις αὕτη τῆς ἀπαρτίας ἔχει τοσοῦτο μεγαλειτέραν σημασίαν, διότι ἡ Κυβέρνησις εἶχε σπεύσει νὰ δηλώσῃ ὅτι θὰ ἐθεώρει καθῆκον αὐτῆς νὰ ὑποβάλῃ τὴν παραίτησίν της εἰς τὸ Στέμμα ἐὰν ἐλύετο ἡ χθεσινὴ συνεδρίασις χωρὶς νὰ λάβῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης. Συνεπῆς πρὸς τὴν δήλωσίν της ἡ Κυβέρνησις ὑπέβαλε σήμερον εἰς τὸ Στέμμα τὴν παραίτησίν της (φωναί: ὄχι! ὄχι!), Ἀλλ' ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς ἠρνήθη νὰ δεχθῇ (φωναί: εὖγε! εὖγε! κάτω τὰ κόμματα!), ἠρνήθη. λέγω, νὰ δεχθῇ, ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς ἀπαρτίας ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν σαφῆ καὶ ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὑπάρχει ἀδυναμία συνεργασίας τῆς παρούσης Βουλῆς μετὰ τῆς Κυβερνήσεως (φωναί: μάλιστα! μάλιστα!). Ἐζήτησε δὲ διὰ τοῦτο, ὅπως ἡ Κυβέρνησις προσέλθῃ καὶ πάλιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ζητήσῃ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ματαιωθεῖσα χθὲς ψηφοφορία (φωναί: μάλιστα! μάλιστα!). Ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ δηλώσω πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάσσεται νὰ δώσῃ τὴν ἀπάντησιν αὐτῆς μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς αὔριον.

Ἀλλ' ὅ,τι δύναμαι νὰ εἴπω ἀπὸ τοῦδε πρὸς ὑμᾶς εἶναι. ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος, ὅπως ὁ λαὸς ἀνησυχῇ. Οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οἱαδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἡ ψῆφος τῆς Βουλῆς, ἓν πρᾶγμα εἶναι ἀπὸ τοῦδε βέβαιον, ὅτι ὁ ἀνορθωτικὸς ἀγὼν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ματαιωθῇ. (Φωναί: Ποτέ, ποτέ). Ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸ Στέμμα ἀπεφάσισε νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγῶνος (φωναί: εὖγε! εὖγε!) καὶ ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ λαϊκὸς πόθος τῆς ἀνορθώσεως εἶναι τόσον ἔμμονος, ἡ ἁρμονία αὕτη μεταξὺ Στέμματος καὶ Λαοῦ ἀπεργάζεται μίαν τοιαύτην κολοσσιαίαν δύναμιν, ἡ ὁποία δὲν δύναται παρὰ νὰ φέρῃ θρίαμβον τοῦ ἀνορθωτικοῦ ἀγῶνος, (φωναί: εὖγε, βέβαια, βέβαια) καὶ δὲν δύναται παρὰ νὰ κατασυντρίψῃ κάθε ἀντίστασιν, ἡ ὁποία ἤθελε παρεμβληθῇ κατὰ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἀγῶνος τούτου.

Διὰ τοῦτο ἐκφράζω πρὸς ὑμᾶς τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν πάνδημον, ὅσον καὶ νομοταγῆ ἐκδήλωσιν ταύτην τῶν φρονημάτων καὶ τῶν ἰδεῶν σας, διὰ τῶν ὁποίων ἐνισχύετε τῶν ἀγῶνα ἡμῶν. (Φωναί: μέχρι θανάτου). Παρακαλῶ ὑμᾶς, ὅπως διαλυθῆτε ἡσύχως, ὄντες ἐντελῶς ἥσυχοι, ὅτι τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀγῶνος ἐγγυᾶται ἡ πλήρης ἁρμονία Στέμματος καὶ Λαοῦ πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς ἐπιτυχίας μέχρι τέλους. (Ζήτω! Ζήτω!).

Ἡ Κυβέρνησις εἶχε λάβει τὴν συνετὴν πρόνοιαν νὰ φράξῃ δι' ἰσχυρῶν ἱππικῶν καὶ πεζικῶν ἀποσπασμάτων στρατοῦ καὶ χωροφυλακῆς τὰς ἀγούσας εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων ὁδούς, ἰσχυραὶ δὲ ἄλλαι περιπολίαι περιτρέχουσαι τὴν πόλιν διετήρησαν ἀμείωτον τὴν τάξιν.

Καὶ ταῦτα μὲν τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν συμβάντα· ἴδωμεν δὲ νῦν τί ἐπηκολούθησε τὴν Δευτέραν:

Ἀπὸ πρωΐας τῆς ἡμέρας ταύτης ἐγνώσθη, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ προσήρχετο εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις καὶ ἐκλήθη διὰ τὴν 4 μ. μ.

Ὁ λαὸς ἦτο εἰς ἄκρον τεταραγμένος περὶ τοῦ ἀποβησομένου τοῦ ἀναφανδὸν ἤδη διεξαγομένου πολιτικοῦ ἀγῶνος μεταξὺ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὴν ἀνόρθωσιν κόμματος τῶν φιλελευθέρων καὶ τῶν παλαιῶν κομμάτων. Διάφοροι δὲ προσκλήσεις δημοσιευθεῖσαι ὑπὸ ἐπιτροπῶν τῶν συντεχνιῶν καὶ ἄλλων ἀτόμων ἐκάλουν τὸν λαὸν νὰ ἀθροισθῇ εἰς τὸν περίβολον τῆς Βουλῆς πρὸς ἐνισχυσιν τῆς Κυβερνήσεως.

Τῷ ὄντι ἀπὸ τῆς 3 μ. μ. τὸ πλῆθος ἤρχισε νὰ ὀγκοῦται εἰς τὰς περὶ τὸ βουλευτήριον ὁδούς, ἃς ἡ Κυβέρνησις ἐκ προνοίας ἔφραξε δι' ἰσχυροτάτων περιπολιῶν, ὅπως ἀποτρέψῃ τοῦ πλήθους πᾶν βίαιον κίνημα κατὰ τῶν παλαιοκομματικῶν. Ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ δήμου ἦτο τόσον ἀμείλικτος, ὥστε τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὸ βουλευτήριον ὁπαδοὺς τῶν παλαιῶν κομμάτων ὑπεδέχετο δι' ὑβριστικῶν ἀποδοκιμασιῶν, ὧν τὴν μεγίστην μερίδα ἔλαβεν ὁ κ. Κυρ. Μαυρομιχάλης, Ἀλ. Σκουζὲς καὶ ὧν δὲν ἐξῃρέθη οὐδ' αὐτὸς ὁ κ. Θεοτόκης. Τὴν ἀνταμοιβὴν ταύτην τοῦ πολιτικοῦ του βίου ἐξέφυγεν ὁ κ. Ράλλης εἰσελθών τε καὶ ἐξελθὼν διὰ τῆς ὀπισθίας θύρας, ἄριστα ποιήσας, διότι κατ' αὐτοῦ τὸ πλῆθος ἐμαίνετο περισσότερον.

Τὴν 4 1/2 περίπου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἀμέσως ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα εἶπε κατ' ἀκριβεστάτην περίληψιν ταῦτα:

Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἐδήλωσα πρὸς τὴν Βουλήν, ὅτι ἐὰν ἡ συνεδρία αὐτῆς ἔληγε χωρὶς νὰ δοθῇ τῇ Κυβερνήσει ῥητὴ ψῆφος ἐμπιστοσύνης, ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀνήρχετο εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπως ὑποβάλῃ τὴν παραίτησίν της. Μετὰ τὰ γενόμενα κατὰ τὸ Σάββατον ἀληθῶς ἔπραξα τοῦτο καὶ ὑπέβαλον τῷ Βασιλεῖ τὴν παραίτησιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς δὲν ἠρμήνευσε τὴν ἔλλειψιν ἀπαρτίας κατὰ τὸ Σάββατον ὡς ἐμφαίνουσαν ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἠξίωσε δὲ παρ' αὐτῆς νὰ προσέλθῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ψηφοφορίας, ὅπως καταδηλωθῶσι σαφέστερον οἱ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διαθέσεις τῆς Βουλῆς. Τοῦτο μὲ φέρει ἐνώπιον ὑμῶν καὶ πάλιν σήμερον.

Ἔχω καθῆκον νὰ δώσω ἐξηγήσεις τινὰς ἔτι πρὸς τὴν Βουλήν. Ἡ Κυβέρνησις καίπερ κεκτημένη τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Βασιλέως, καίπερ ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης σαφῶς ἐκπεφρασμένης, δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὴν κοινοβουλευτικὴν Κυβέρνησιν ἄνευ τῆς ἀπεριορίστου καὶ εἰλικρινοῦς ἐμπιστοσύνης τοῦ Σώματος τούτου. Ἀπορῶ δὲ πῶς ἡ ἐπιμονή μου, ὅπως τύχω τῆς ἐμπιστοσύνης ταύτης, παρεξηγήθη προχθὲς ὡς ἐκβίασις, ἐν ᾧ ἀκριβῶς ἡ δήλωσις, ὅτι ἔχω ἀνάγκην τῆς ἐμπιστοσύνης ταύτης μαρτυρεῖ τὴν πρὸς τὸ συνέδριον τοῦτο εὐλάβειάν μου. Διότι εἶναι δυνατὸν νὰ συμπέσωσι πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ Στέμματος καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς κοινῆς γνώμης, ἀλλὰ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην νὰ μὴ στρέφηται καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ συνεδρίου τούτου· τότε ὑπάρχει συνταγματικὴ ἀνωμαλία, περὶ ἧς τῆς λύσεως προνοεῖ αὐτὸ τὸ πολίτευμα.

Πρόκειται λοιπὸν σήμερον ἡ ὑμετέρα ψῆφος νὰ πληροφορήσῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνει καθ' ὁλοκληρίαν τὰς κατὰ Σάββατον γενομένας δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰς ἐν αὐταῖς περιεχομένας πολιτειακάς μου γνώμας ἁπάσας πλὴν τῆς ἀφορώσης εἰς τὴν συνέχισιν τῆς περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς Βουλῆς συζητήσεως.

Ἄνευ τοιαύτης ἀπεριορίστου καὶ εἰλικρινοῦς ψήφου δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ κυβέρνησις νὰ ὑπέχῃ τὰς εὐθύνας τῆς ἀρχῆς ἐν οὕτω κρισίμοις περιστάσεσι, μόνον δὲ ἂν δειχθῇ, ὅτι ὑποστηρίζεται οὐχὶ κατ' ἀνοχήν, ἀλλ' ἐξ ἐμπιστοσύνης, δύναται νὰ κυβερνᾷ τὴν χώραν. Οὐδὲ κωλύει τι τὴν μεγίστην πλειονοψηφίαν τῆς βουλῆς, ἂν καὶ αὕτη δὲν περιλαμβάνηται εἰς τοὺς πολιτικοὺς φίλους τῆς κυβερνήσεως, νὰ ὑποστηρίζῃ διὰ τοιαύτης ἐμπιστοσύνης τὴν κυβέρνησιν.

Ἄνευ τοιαύτης ὑποστηρίξεως ἐμφαινούσης, ὅτι τὸ Σῶμα εἶναι διατεθειμένον νὰ παράσχῃ ἀκεραίαν τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ καὶ πλήρη τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ ὑποστήριξιν, ἧς ἄνευ ἀδύνατος ἡ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐπιβολὴ τῆς τάξεως, ἡ κυβέρνησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ οὕτω κοινοβουλευτική, ἀλλὰ θὰ ἦτο κυβέρνησις συντελοῦσα εἰς τὴν νοθείαν τοῦ πολιτεύματος καὶ τοιαύτη κυβέρνησις δὲν θέλει νὰ εἶναι ἡ παροῦσα. Ἀλλ' οὐδ' ἀρκεῖ εἰς τὴν κυβέρνησιν πᾶσα οἱα δήποτε ψῆφος ἐμπιστοσύνης, ἐὰν ἡ ψῆφος αὕτη ἐξεφέρετο μετ' ἐπιφυλάξεων ἢ ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις, οἷαι ἐπαρουσιάσθησαν τὸ παρελθὸν Σάββατον, ἀποχωρούντων τοῦ βουλευτηρίου ὁμάδων ὅλων βουλευτῶν, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ παραβλάπτηται ἡ ἀπαρτία, διότι καὶ τοιαύτη ψῆφος δὲν ἀρκεῖ εἰς κυβέρνησιν. τοσαῦτα ἔχουσαν νὰ ἐπιτελέσῃ.

Ι. Κρεστενέτης. Δὲν διαβάζεται, κ. πρωθυπουργέ, καλλίτερον τὸ διάταγμα τῆς διαλύσεως.

Βενιζέλος. Παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον ν' ἀνακαλέσῃ τὸν κ. βουλευτὴν εἰς τὴν τάξιν. Λυποῦμαι, κύριοι, διότι ἡ γλῶσσα τῆς εἰλικρινείας φαίνεται ἐμποιοῦσα τόσην κακὴν ἐντύπωσιν εἰς μέρος τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν.

Διατί, κύριοι βουλευταί, ἐκπλήττεσθε διὰ τὴν γλῶσσαν αὐτὴν τῆς εἰλικρινείας, διατί δὲν θέλετε νὰκούσητε ἀκεραίαν τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως περὶ τοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ; Διατί νὰ πτοῆσθε πρὸς τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἐκ τῆς ἀληθείας;

Ἀλλὰ μὴ θὰ ηὔξανε καὶ τοῦ Σώματος τούτου τὸ κῦρος, ἐὰν ἐκ τοιαύτης ἀτελοῦς αὐτοῦ ἐμπιστοσύνης παρεμεινεν ἐν τῇ ἀρχῇ κυβέρνησις νοθεύουσα τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα; Καὶ ἐπεῖπεν:

Αὗται ἦσαν αἱ ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας εἶχον νὰ δώσω πρὸς τὴν Βουλήν. Ἐὰν ἡ ψῆφος, ἡ ὁποία θὰ ἐπακουλουθήσῃ, δὲν ἤθελεν εἶναι ψῆφος σύμφωνος πρὸς ὅσα ἐξέθηκα, βεβαίως καθῆκον ἡμῶν θὰ ἐθεώρουν νὰ παρακαλέσω τὸ Σῶμα νὰ διακόκῃ καὶ νῦν τὰς συνεδρίας, διὰ νὰ τραπῶ τὴν πρὸς τὰ Ἀνάκτορα, ὅπως ὑποβάλω, ἐὰν ἤθελε μοῦ ζητηθῇ, τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἤθελε λυθῇ ἡ ἐμφιλοχωροῦσα κρίσις.

Εἶτα ἐκ περιτροπῆς ἀνέρχονται τὸ βῆμα διάφοροι βουλευταὶ δηλοῦντες, ὅτι νῦν θὰ εὡσωσιν ἐμπιστοσύνης ψῆφον οἱ μὲν ἄνευ περιορισμοῦ, οἱ δὲ ὑπὸ ἐπιφυλάξεις, ἐν οἷς καὶ ὁ Σπύρ. Μήλιος δηλῶν, ὅτι ἐν ᾧ προχθὲς ἐψήφισε νὴν κυβέρνησιν ἀνεπιφυλάκτως, σήμερον πράττει τοῦτο ὑπὸ τὴν αἵρεσιν, ὅτι θὰ ζητήσῃ ἡ κυβέρνησις τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος τούτου, ἅτε μὴ ἐκπροσωποῦντος τὸ γνήσιον φρόνημα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἄλλοι ἐπιτίθενται κατὰ τῆς κυβερνήσεως, ὡς ἀπολυταρχικῆς. καὶ ἄλλοι ὡς μὴ ἐχούσης οὐδὲν οὐσιαστικὸν πρόγραμμα ἢ λέξεις μόνον. Εἰς τούτους καταλέγεται καὶ ὁ ἐκ περιτροπῆς, ὡς αὐτὸς εἶπε, συναγωνιστὴς καὶ ἀντίπαλος Κρὴς κ. Πολογεώργης, ὅστις λέγει, ὅτι ἀφ' οὗ αὐτὸς ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἀνεγνώρισε τὸ ἀνεπηρέαστον τῶν γενομένων ἐκλογῶν, ἀντιφάσκει πρὸς ἑαυτὸν ἀρνούμενος, ὅτι τὸ συνέδριον τοῦτο ἐκπροσωπεῖ τὴν γνησίαν γνώμην τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὅτι μὴ ἀπολαύων βεβαίως τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ καλῶς ἔπραξε νὰ παραιτηθῇ, κακῶς δὲ νὰ ἐμφανισθῇ καὶ πάλιν ἐνταῦθα ἰσχυριζόμενος, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀνορθωτικοῦ ἀγῶνος. Ἀλλ' ἂν πέσῃ ἡ κυβέρνησις αὕτη, τίς θὰ διεξαγάγῃ τὸν ἀνορθωτικὸν ἀγῶνα; ὁ βασιλεύς; Ἀλλὰ τότε ἡ κοινὴ γνώμη διαβάλλεται, ὡς διεβλήθη ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς ἑταιρείας καὶ σχηματίζεται ἡ ψευδὴς καὶ ψυχολογικὴ ἐκείνη κατάστασις, δι' ἧς ἡ ἐθνικὴ ἑταιρεία ἐδηλητηρίασε τὴν ψυχὴν τοῦ ἔθνους καὶ παρέσυρε τὸν βασιλέα νὰ δηλώσῃ ὅτι θὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς 300 χιλιάδων Ἑλλήνων καὶ θὰ βαδίσῃ κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἀλλ' ἀντὶ νὰ βαδίσωμεν κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐβαδίσαμεν κατὰ τῆς Λαμίας καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Ἕλληνος ἐτέθη ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Τούρκου στρατιώτου! (Χειροκροτήματα).

Καὶ συνεχίζων ὁ ῥήτωρ, ὅστις δὲν φαίνεται ἀκριβῶς πληροφορημένος μήτε περὶ τῆς ἐθν. Ἑταιρείας μήτε περὶ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον συμβάντων, συνιστᾷ νὰ μὴ καταφεύγῃ ἡ κυβέρνησις εἰς τοιαῦτα μέσα, ἅτινα καταλήγουσιν εἰς δημοκοπίαν, μηδὲ νὰ ἐκτρέπῃ τοὺς κοινοβουλευτικοὺς ἀγῶνας ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τοῦ βουλευτηρίου, μηδὲ νὰ ἀναμιγνύῃ τὴν εὐθύνην τοῦ στέμματος, ἐκεῖ, ὅπου ἔθηκεν αὐτὸ ἐκτὸς πάσης εὐθύνης.

Ἀντὶ τοιαύτης ἐπιβολῆς, ἥτις προκαλεῖ τὴν ἀντίδρασιν, ὤφειλεν ὁ κ. πρωθυπουργὸς νὰ ἀρκεσθῇ εἰς ψῆφον ἀνοχῆς, νὰ ζητήσῃ δὲ τὴν συνδρομὴν πάντων τῶν κομμάτων, ὅπως φθάσωμεν εἰς ἀσφαλῆ λιμένα. Μετὰ ταῦτα ἀνέρχονται ἐκ περιτροπῆς οἱ τρεῖς ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων καὶ λέγουσιν:

Γ. Θεοτόκης. Δηλῶ εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι θέλω δώσει ψῆφον ἐμπιττοσύνης εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' ὅτι ἐμμένω εἰς τὴν δήλωσιν, τὴν ὁποίαν ἐποιησάμην κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου.

Δ. Ράλλης. Συμφώνως μὲ τὰ, σκέψεις, ἃς ἐξέθηκα πρὸς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ παρλθόντος Σαββάτου θέλω ἀπόσχῃ τῆς ψηφοφορίας παραμένων ἐν τῇ αἰθούσῃ διὰ τὴν ἀπαρτίαν. Λυποῦμαι δὲ διότι αἱ σκέψεις ἐκεῖναι μοί ὑπαγορεύουν νὰ καταψηφίσω τὴν Κυβέρνησιν μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, διότι ποτὲ δὲν μετπλθε Πρόεδρος Κμβερνήσεως τὴν ἀνευλαβῆ γλῶσσαν πρὸς τὴν Ἐθεικὴν ἀντιπροσωπείαν, τὴν ὁποίαν μετῆλθεν ὁ σήμερον Πρωθυπουργός.

Μαυρομιχάλης. Κατόπιν τῶν σημερινῶν δηλώσεων τοῦ ἀξιοτίμου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες ἐπέτεινον ἔτι μᾶλλον τὰς προχθεσινὰς δηλώσεις, κατόπιν τῶν θεωριῶν καὶ γνωμῶν, τὰς ὁποίος ἀνέπτυξε τὴν ἑσπέραν ταύτην αἱ ὁποῖαι ἀντιτάσσονται ἄρδην πρὸς τὸ Συνταγματικὸν καὶ Κοινοβουλευτικὸν ἡμῶν καθεστὼς εἴμεθα λέγω ὑποχρεωμένοι νὰ καταψηφίσωμεν τὴν πρότασιν τῆς Κυβερνήσεως.

Μεθ' ὃ ἤρχισεν ἡ ψηφοφορία, καθ' ἣν ἐψήφισαν 566, ἐξ ὧν ἐψήφισαν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν κυβέρνησιν 208, κατ' αὐτῆς 31, εἴκοσι καὶ δύο ἐξεφώνησαν τὸ «παρὼν» χωρὶς νὰ ψηφίσωσι καὶ πέντε ἠρνήθησαν ψῆφον.

Τοῦ ἀποτελέσματος ἀπαγγελθέντος, ὁ πρωθυπουργὸς ἀναβὰς εἰς τὸ βῆμα εἶπεν:

Κύριοι βουλευταί, τῆς Κυβερνήσεως ἐχούσης ἀνάγκην νὰ μελετήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφορίας ἐν σχέσει πρὸς τὰς δηλώσεις. τὰς ὁποίας εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ἀπόψε, παρακαλῶ, ὅπως ἀναγνωσθῶσι τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπικυρωθῶσι, διότι θὰ δεήσῃ ἴσως νὰ διακοπῶσιν αἱ ἐργασίαι ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ καθυστερήσῃ ἡ ἐπικύρωσις τούτων.

Μετὰ τὴν δήλωσιν ταύτην τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ λύεται συνεδρίασις εἰς τὰς 9 καὶ 40'.

Οὕτω τὴν Τρίτην τὰ πράγματα ἐφέροντο πρὸς τὴν ἄφευκτον διάλυσιν τῆς πρώτης Ἀναθεωρητικῆς τοῦ Συντάγματος βουλῆς καὶ πρὸς τὴν ἔναρξιν ὑγιεστέρου, ἅτε ἀληθεστέρου, σαφεστέρου, ἐπὶ ἀρχῶν, ἀδιάφορον ἂν ὀρθῶς ἢ μή, στηριζομένου πολιτικοῦ βίου καὶ οὐχί, ὡς μέχρι τοῦδε, ἐπὶ εἰδωλολατρείας προσώπων, ἥτις ἐταπείνωσε μέχρι ἀνδραποδισμοῦ τὸν λαὸν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Καὶ μόνον ὡς συντελεστὴς τούτου κρινομένη ἡ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς ἐμφάνισις τοῦ κ. Ἐλ. Βενιζέλου ἀποτελεῖ σημαντικώτατον γεγονὸς τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τοῦ τόπου τούτου.

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ κατάστασις.—Ἡ κυριαρχία τοῦ Βενιζέλου.—Τῶν κομμάτων ὁ ὄλεθρος.

Μίαν πρὸς μίαν κατὰ νόμους φυσικωτάτους διέρχεται καὶ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος τὰς βαθμίδας τῆς πολιτικῆς του ἀναγεννήσεως. Ἡ κίνησις τῆς 15 Αὐγούστου 1909 ἡ ἀγαγοῦσα τὸν στρατὸν εἰς τὸ πεδίον τοῦ Γουδῆ ἀνεβίβασε αὐτὸ εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα. Ἦτο ἡ ἀνάβασις ἐκείνη ἐπιπονωτάτη καὶ διὰ τοῦτο ἐσταμάτησεν. Ἐν τῇ πορείᾳ του ἐκείνῃ ἐπετελέσθη τὸ μᾶλλον ἀξιοσημείωτον καὶ σπουδαιότατον τῶν ἔργων. Κατελύθη ὁ φόβος ὁ πρὸς τὰ κόμματα, ἡ δεισιδαιμονία, ἡ δεσμεύουσα τὴν ἐλευθερίαν τῆς πολιτικῆς συνειδήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὴν λατρείαν τῶν ξοάνων, ἅτινα ἐκαλοῦντο Ράλλης, Θεοτόκης, Λεβίδης, Καλογερόπουλος, Μπουφίδης, Γούναρης, Βουδούρης, τὴν κινοῦσαν ὁλόκληρον τὸν λαὸν τοῦτον δίκην νευροσπάστων ἄβουλον καὶ ἑτεροκίνητον σκεπτόμενον ὅ,τι ἐσκέπτοντο τὰ ξόανα, θέλοντα ὅ,τι ἀπῄτουν ἐκεῖνα, ὑποτασσόμενον εἰς πᾶσαν βίαν καὶ πᾶσαν ἀπάτην τῶν ἀρρασοφορήτων ἐκείνων ἱεραρχῶν, ὡς οἱ Θιβετηνοὶ εἰς τὸν Λεϊλάμαν μὲ τὸ ἐπιπρόσθετον μειονέκτημα, ὅτι ἐν Ἑλλάδι οἱ Λεϊλάμαι ἦσαν πλείονες τοῦ ἑνός, ἀλλήλοις ἀνταγωνιζόμενοι καὶ σπείροντες διηνεκῆ τὴν ἀναρχίαν καὶ ταραχήν, ἐν ᾧ τὸ Θιβὲτ δουλεῦον εἶχε τοὐλάχιστον τὴν ἡσυχίαν ἐξησφαλισμένην.

Ἀλλ' οἱ εἰς τὸ Γουδῆ ἐκστρατεύσαντες εἶχον πᾶσαν τὴν δύναμιν πρὸς τὴν κατάλυσιν, ἀλλ' ἐστεροῦντο τῆς ἱκανότητος τῆς δημιουργίας. Κατέλυσαν τὴν πρὸς τοὺς κομματάρχας εἰδωλολατρείαν, ἀλλ' ἀφῆκαν ἅτε ἀπαράσκευοι ἅθε ἀπεύτους τὰς ἐλπίδας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Πᾶσαι αἱ πρὸς τοῦτο ἀπόπειραί των ἀπέτυχον καὶ ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ των ἤρχισαν νὰ μιμῶνται ἐκείνους, οὓς κατέρριψαν. Ἡ ἐλπὶς τοῦ λαοῦ ἤρχισε νὰ μετατρέπηται εἰς ὀργὴν καὶ ἐν τῇ ψυχολογικῇ ἐκείνῃ στιγμῇ οἱ καταλυταὶ τοῦ ἁμαρτωλοῦ παρελθόντος εἶχον τὴν εὐτυχεστάτην ἔμπνευσιν νὰ μετακαλέσωσιν ἐκ Κρήτης τὸν Ἐλ. Βενιζέλον. Οὕτω ἡ ἐπαναστατήσασα πολιτικὴ συνείδησις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εὗρε τὸν ὁδηγὸν καὶ ἡγέτην της, ὅστις ἀφ' ἧς ὑπέδειξε τὴν σύγκλησιν διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς μέχρι τῆς διαλύσεώς της προσηνέχθη κατὰ τρόπον ἐκλύοντα πάντα δισταγμὸν καὶ πᾶσαν δυσπιστίαν δημιουργηθεῖσαν ἐκ τοῦ ἐν Κρήτῃ πολιτικοῦ παρελθόντος τοῦ ἀνδρὸς τούτου εἰς ἀνεπιφύλακτον θαυμασμὸν πρὸς τὴν ἀπαράβλητον τέχνην, τὴν ἀκλόνητον εὐσταθειαν καὶ τὸν ἐξαίσιον προκαθορισμὸν τῶν γενησομένων, μεθ' ὧν ἐκύλισε τὸν ὁδοστρωτῆρα κατὰ τῶν διεφθαρμένων ἕξεων, κατὰ τῶν τεχνασμάτων τοῦ ψεύδους καὶ τῆς φενάκης, ὅπως φθάσῃ ἐκεῖ, ὅπου ἔφθασεν, εἰς τὸ ἐπιτύμβιον ἐπίγραμμα, ἐν ᾧ συναντῶνται καὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀκολουθοῦντος αὐτὸν ἑλληνικοῦ λαοῦ αἱ ἐλπίδες, ὅτι τὸ ἐπονείδιστον παρελθὸν ἐτάφη ἐς ἀεί, ὅτι νέος πολιτικὸς βίος ἐγκαινίζεται ἐν Ἑλλάδι, ἐλατήριον ἔχων τὴν ἀλήθειαν, τὴν παρ